

Kéziratok, a melyek nem adnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK” szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 202. szám.

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belsőldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegközt és nyiltér 1-50 Dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0-70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

VI. Évf.

Murska Sobota, 1927. november 6.

42. Szám.

Politikai szemle.

A demokrata klub határozata, mely szerint egyelőre a kormány támogatása mellett fog maradni, megnyugvást hozott a politikai életbe. A radikális pártot azonban aggasztja az, hogy a demokrata párt meghatalmazta elnökét Davidovicsot, hogy az ellenzékkel a tárgyalásokat tovább is folytathassa. Így tehát a radikálisok szerint a helyzet mégis csak bizonytalan, mert így a demokraták akár mikor ismét mindenféle követelésekkel állhatnak elő.

Davidovics az ellenzéki vezérekhez intézett válaszában kijelenti, hogy a demokrata erők egyesülését örvendetesnek mondja, egyelőre azonban kikell használni a demokrata pártnak azokat az elnököket, melyeket a radikális párttal való együttműködés nyújt. Azért ma még egyelőre külön csoportban maradnak, a kormány mellett és az ellenzéken.

Az új ülészek megnyitása után megválasztották zállandobizottságokat s a jelöltekre együttesen szavaztak. Eszerint van 14 radikális, 9 radics párti, 8 demokrata, 3 Pribicevics párti, 3 szlovén párti, 1 földműves, 1 német párti bizottsági tag.

A Radics párt Vukicsevics Velja miniszterelnök mint belügyminiszter ellen vádindítványt adott be, melyben a választások alatt előfordult törvénytelenésekért a belügyminisztert vádolják. Pribicevics meg van elégedve Davidovics levelével s örvend neki, hogy Davidovics a koncentráció mellett van s a kapcsolatot az ellenzékkel továbbra is fenntartja. Fontos, hogy így nyilatkozott még a demokrata pártnak az a csoportja is, mely eddig ellenkező véleményen volt.

A parlament további ülésén tárgyalásra került Radics vádindítványa, melyet Vukicsevics miniszterelnök és belügyminiszter megcáfolt. Radics a miniszterelnök beszédére ismét válaszolt, természetesen a maga igazát bizonyította.

Az ellenzéki párt vezérek együttesen interpellációt adtak

POLITIKAI ÉLET.

A spanyol király és a belügyminiszter megbetegedése.

A spanyol király ellen nem régen nagyobb arányú merényletet terveztek, melynek célja a király meggyilkolása volt. Azóta a király nem is igen mutatkozott a nyilvánosság előtt. Most Barcelonában a királyt baleset érte, mely azonban a hírek szerint aggodalomra nem ad okot. Feltűnő, hogy ugyan ekkor a király kíséretébe levő tábornak belügyminisztert is baleset érte, állítólag a fejét ütötte meg. Uglátszik, hogy ezekkel a balesetekkel ismét merényleteket akarnak szigoruan meg is van tiltva, hogy ezekről az esetekről irjanak.

Letartóztattak egy román államtitkárt.

Bukarestből irják, hogy Temes határ állomáson letartóztatták a Párisból hazatérő Manoile sen volt államtitkárt, kivel megtalálták Károly trónörökös négy levelét. A miniszterelnök Bratianu most a hadbírótság útján figyelmezteti a lapokat, hogy erről a dologról ne merjenek írni. A kormánynak nagy gondot okoz a Károly kérdés, mert a paraszt párt, mely Erdélyben is legerősebb, föltétlenül ki fog tartani a volt trónörökös ellen s a kormány bukását kívánja.

A bolgár külügyminiszter nyilatkozata a jugoszláv-bolgár viszonyról.

Zagrebból irják: a Novosti című lap tudósítója beszélgetést folytatott Burov bolgár külügyminiszterrel a bolgár-jugoszláv kérdéssről. A külügyminiszter kijelentette, hogy az ő törekvése a jó viszony ápolása, ám az újságok úgy az egyik, mint a másik részről sokszor csak rosszabbítják a helyzetet. Az újságíró megtudta azt is, hogy a mostani bolgár

pénzügyminiszter Molov, épen jugoszláv ellenes politikát csinál s pártolja a Macedon komitét s s arra törekszik, hogy Burro külügyminisztert jugoszláv barát politikája miatt megbuktassa.

Lloyd Georg békeszózata.

A népszövetségi egyesület közgyűlést tartott, melynek legnevezetesebb pontja volt az angol liberális párt vezérének Lloyd Georgnak beszéde. Az elnök föl szólított mindenkit, hogy támogassa Lloyd Georgot, hogy a világ békét mielőbb meglehessen teremteni.

A nagy beszédből adjuk a következőket:

A mostani európai viszálkodások és a háborus előkészületek azt az érzést keltik, hogy az 1914. évi katasztrófa újból megismétlődhetik, hanem kerekedik fölül a józan ész. A nyugtalanság fő oka, hogy a leszerelési ígéreteket semmibe sem veszik. A háborus okokat a rossz határ megállapításokban kell keresni s ezt békés uton el kell intézni. Sulyos háborus veszély a békeszerződések szigorú alkalmazása, mert a kisebbségek védelmére semmit sem tettek. A legyőzött nemzetekre rá erőszakolták a leszerelés végrehajtását, míg a szövetséges hatalmak ez érdemben semmit sem tettek. A legyőzött nemzeteknek alig van összesen 250.000 főnyi hadseregük, míg a szövetséges hatalmak Európában tízmillió katonát tartanak fegyverben, Addig tehát, míg a leszerelés végrehajtva nem lesz, szó sem lehet Európában rendszeres döntő bíróságról.

A Balkán, mely 1914-ben lángra gyújtotta Európát, ma is veszedelmes tűz fészek, továbbá pedig az elszigetelt Oroszország szintén csak egy nagy veszedelem Európára nézve. Déleuropában sok a robbanó anyag. sok a merénylet; tehát éppen itt az

be a külügyminiszterhez, hogy tájékoztassa az országot a külügyi helyzetről, mert ujabban sok olyan külügyi esemény merült fel, melyek az ország külpolitiká-

az ideje, hogy a béke megszilárdítása érdekében minden lehető legyen téve. Az a generáció, amely most nő fel, már csak emlékekből ismerje a háborut s örülni tudjon csak az általános világ béke áldásainak.

Romániával nincs telefon összeköttetés.

Romániában Károly pucstól tartanak. Károly futárjának letartóztatása miatt nagy az izgalom s a legszigorubb cenzura van elrendelve.

Az angol külügyminiszter terveit Oroszország ellen.

Newyorkból irják, hogy az angol külügyminiszter, Chamberlain arra törekszik, hogy a négy európai nagyhatalmat, Angliát, Francia-, Olasz-, és Németországot egy szovjet ellenes frontba hozza össze, hogy így egységesen küzdhessenek a bolsevizmus ellen.

Csehszlovák külügyminiszter a békeszerződések revíziója ellen.

Prágából irják, hogy Benes csehszlovák külügyminiszter nagy külpolitikai beszédet mondott. A békeszerződések revíziójára vonatkozólag kijelentette, hogy minden erre törekvő mozgalom sikertelen. Az angol propagandát nem a kormány csinálja, tehát az nem fontos. Azt beismeri, hogy a békeszerződések nem tökéletes alkotások, de zért a mai állapot jobb, mint a háboru előtti volt. Végül mégis kijelenti, hogy egyetért Lloyd Georggal abban, hogy minden szerződés csak békés uton és csak a Népszövetség által változtatható meg

Olasz flotta tüntetés.

Egy olasz hajóraj a genuai herceg parancsnoksága alatt megjelent Tanger előtt s ott is maradt s ott akarja megvárni a fasiszta nemzeti ünnepnapot. A olasz tengerész tisztek Tangerben úgy viselkednek, mintha ez a terület Olaszországhoz volna s ingerlik Franciaországot. A franciák úgy vélik, hogy az a flotta tüntetés Franciaország ellen irányul.

Romániában erősödik Károly herceg pártja.

Bukarestből írják: A hangulat most egész Romániában forrongó. A kormány az egész országot igen szigorú rendőri és csendőri felügyelet alá helyezte és minden áron igyekezik elfojtani az egyre növekedő Karlista mozgalmat. A régenstanács egyik tagja Chrieste Miron patriárcha a béke érdekében azt javasolta, hogy Károly herceggel kezdjenek tárgyalásokat. Ezt Bratianu miniszterelnök elutasította.

Most már nemcsak arról van szó, hogy Károly herceg visszatérhessen fia mellé, hanem hogy a trónt foglalja el. Nagy aggodalmat okoz a kormányban a gyulafehérvári parasztpárti gyűlés, mert attól félnek, hogy itt kimondják Erdélynek önállóságát s az anyaországtól való elszakadását.

A liberális párt és az ellenzék élethalál harcától teljesen távol tartják magukat a magyarok s épúgy a szászok is, mert nem akarják magukat újabb üldöztetésnek kitenni.

Elsülyedt egy oceánjáró olasz hajó.

A Titanic hajó elsülyedése óta nem volt oly borzalmas hajó katasztrófa, mint aminőről érkezett hír Buenos Airesből. A Principessa Mafalda nevű olasz gőzös, mely utban volt Genuából Dél Amerikába, Bahiától százharminc tengeri mérföldnyire a nyílt tengerben elsülyedt. A szép hajó az olasz Navigazione Generale Italiana legnagyobb gőzöse volt.

Hosszusága százötven méter szélessége tizehét méter, magassága husz méter, hajótér tartalma kilencezerkétszáz tonna. A hajón vagy ezerkétszáz főnyi utas s kétszázötven főnyi személyzet utazott.

Mint utólag kiderült a hajó szerencsétlenségét az okozta, hogy a hajó egyik propellerének egyik vasrudja eltört még akkor, mikor a hajó Barellona spanyol kikötőbe befutott. Ezt a hibát nem javították ki s a letört rud a szerencsétlenséget megelőző napon elvált a hajótörzstől. Azután pedig átütötte a bordázatot s a lámadt részen víz hatolt a gépházba, ami kazán robbanást okozott. Ily formán a hajó süllyedni kezdett. Amint a bajt a hajón észre vették, megkezdődött az örült harc a menekülésért. Rendről szó sem volt, a hajó személyzetének senki sem engedelmeskedett. A mentő csónakokért élet-halálra ment a küzdelem. A hajó szikra távirója az utolsó pillanatig működött. Ennek köszönhető, hogy a szerencsétlen hajónak két gőzös sietett azonnal segítségére és pedig elsőnek a Formosa francia gőzös, majd az Empir, Star és az Avalon angol gőzösök, melyek a nyílt tengerről siettek segítségre.

A gyorsan érkezett segélynek köszönhető, hogy aránylag nem oly nagy az áldozatok száma mint az első hírek jelentették. A pontos végeredmény még nincs megállapítva, mert a mentő hajók nem mind egy kikötőbe vitték a megmentett utasokat. Azután pedig sok utas a tengerbe ugrott s a szerencsétlenség után nyomban megjelentek a cápák is és így még nem tudható, hogy azon

tengeri ragadozóknak hány szerencsétlen esett áldozatul. Ily formán az áldozatok számáról a hírek teljesen ellent mondók.

Mikor a hajó már majdnem elsülyedt, a gépházban egy másik robbanás is történt, mely a hajót szét vetette. Itt is vagy 14 ember, csupa gépész személyzet pusztult el. A szikratávírást bezárták a rádiókabinba azzal az utasítással, hogy folyton kérjen segílyt. Utolsó távirata ez volt: „Engem bezártak a rádió kabinba, nem tudom mi történik körülöttem, csak azt, hogy a kapitány megparancsolta, hogy folyton kérjek segílyt.”

Dél amerikai újságok azt írják, hogy a hajós társaságnak és az olasz kormányban felelnie kell a világ előtt azért, hogy a hajó propeller rudja törött volt már utközben.

Amerikai lapok azzal vádolják az olasz kormányt, hogy külföldi képviselőit utasította, hogy ne tájékoztassék az idegen sajtót, s a kritikás híreket cáfolják meg.

Angol és Amerikai hajózási szaktekintélyek azt követelik, hogy a Népszövetség állítson fel nemzetközi hajózási hivatalt mely minden oceán járó hajót indulás előtt megvizsgálja.

A Rio de Janeirói olasz konzul jelentése szerint a hajó harmincnégy jugoszláv utasa megmenekült.

Legutolsó híreink szerint eddig összesen 931 hajó töröttet tettek partra s még 321 utas hiányzik. A hajó kapitánya az utolsó pillanatig a helyen volt, melyet még akkor sem hagyott el, mikor a hullámok a parancsnoki hidat már elborították. Némely

menekültek azt mondják, hogy a kapitány az utolsó pillanatban föbe lőtte magát.

Sokan vádaskodnak a hajó személyzete ellen is, állítólag hogy fosztogattak volna, s hogy a hajó borkamrájában ittak volna a veszély pillanataiban: de az is igaz, hogy a hajó nem rendelkezett elég mentő csónakkal sem; de persze megbízható hírek alig vannak a rémes szerencsétlenségről.

Mint legújabb Newyorkból jelentik, a Labor nevű olasz gőzösről is vész jeleket fogtak fel, de további sorsáról eddig még nincs értesülés.

HIREK.

— Puconci. Kűzmics-féle korcsmában még soha soha nem létezett olyan, mint lesz nov. 20.-án, az új tulajdonos bérlőjének Kűhár Janinak megnyitóján. Csak megnyitó mulatság lesz ez, de onnan majd senki el nem meh-t, kellemes benyomás és jó hangulat nélkül. Valami különlegesség lesz ez, miről csak az ott megjelenők tudnak világos képet alkotni, azért senki ne maradjon el.

— Lopás. Mult héten ismeretlen tettesek betörték Sável örökösök malmaiba Vanecsán, s onnan 237 kg. ketszerest elemeltek.

— Gazdasszonyi tanfolyamra, mely Pucincon lesz megtartva, már a — téli két turnusra — 30-an jelentkeztek. Múltán a jelentkező több is van, ha jelentkeznek még többen, tavaszi tanfolyam is lesz tartva. Fiatal lányok, a szép alkalmat használjátok ki. Ilyen alkalom ritkán nyílik.

— Tolvajlások. A szokáos őszi tolvajlások zavartalanul foly-

Macedonia.

Nagyon régi időben, az ókorban Görögországtól északra a thermopilaei szoroson túl élt egy nép, a makedon nép, mely kevert illyr és dór nemzetiségi volt. Gazdászából és vadászából élt, egy királynak engedelmeskedett. Abogy a szomszéd görögök hatalma gyengült, Makedoniáé azon mód emelkedni kezdett, különösen mikor II. Fülöp király uralkodott (359—336-ig). Fülöp király már hatalmas hadsereget hagyott fiára Sándorra, a későbbi Nagy Sándorra, aki fényes nevelésben részesült testi és szellemi tehetségeinél fogva képes volt egy világ birodalmat alapítani, mely három világrészben: Európában, Ázsiában és Afrikában terjedt el (336—323). A nagy világbirodalom ugyan az ő halála után felbomlott, de az a műveltség, amit ő terjesztett el az Indus folyótól a Középtengerig lakozó népek között, hatásában még ma is fennmaradt.

Ilyen Makedoniát ma már nem találunk a térképen. — Ha mai nap-ság Makedoniáról hallunk, akkor már bandákra, komitácikra, rablókra gondolunk. Pedig ha ma beutazunk Makedoniába, különösen, ha a Struma folyó völgyébe hatolunk be, oly szép

és vadregényes vidéket találunk, hogy teljesen elfelejtkezünk arról a hábor-zongató dologról, melynek neve »Macedon kérdés«, — s a melyre a feleletet rendszeren puskalövésekkel adják meg.

Nagyon elbájoló, termékeny vidék ez. A Struma folyó völgyét magas sziklafalak övezik, melyekbe igen jól járható ut van csinálva. Itt folyt le a második Balkán háborúnak egyik ütközete a görögök és a bolgárok között s ekkor a bolgárok voltak a győztesek.

A háborúnak a nyomai még ma is meglátszanak. Még lehet találni elszórt ágyutalpakot, lövöldözések nyomait, felrobbantott hidakat stb. Am azért a völgyben vigan tenyészik a füge, a granátalma s ami a fő, a dohány. Van sok ásványvíz forrás, weleg is, hideg is, a patakokban pisztrángok uszkálnak.

A vidéken általában rend, csend és nyugalom van. Újabbban tiszta, vörös fedelű házakat építenek erre felé, a gyerekek iskolába járnak, asszonyok szőnek s egyéb házi munkát végeznek, s férfiak szokereikkel és nyájaikkal, földjeikkel vesződnek.

Az emberek arcán valami komor elszántság látható, de nem félelmes

tekintetűek. Pedig igaz, hogy a bulgár a tréfát nem ismeri.

Ha megszáll náluk az utas, igen szívesen fogadják, a legnagyobb vendégszeretettel; a legteljesebb biztonságban érezheti magát náluk, nem kell ajtaját bezárnia, holmija el nem vész. Ha távozik az idegen vendég, kísérőt kap.

Fegyvere minden férfinak van. Valóban már csak a vadászat miatt is szükség van itt fegyverre. A macedon fegyver, puska nélkül soha sem megy el hazulról, legalább száz töltény mindig van nála. A bolgár hár menti falvakban csak az engedélyes puskák száma több harminczernél.

Szóval, mindnyájan fel vannak fegyverkezve. Még a pisztrángot is manlicherrel lövik. Közibök lőnek s az elkábultokat kézzel ki szedik a vízből.

Bizony erre felé sok mindenféle embert lehet találni. Van itt olyan is, aki még a török kormány elől bujt ide, van aki a görögök elől rejtőzik, van aki szerbet nem akar látni, van olyan, aki Bulgária más vidékéről települt ide, van aki albániából jött. Ezeket ma mind csak egy érzés kapcsolja össze: Az az érzés, hogy ők

nem szabadok s erről dalolnak estenként a csillagos ég alatt a pásztor-tűzek mellett mélabus énekeket: — erről, meg a szerelemről!

Deára annak, hogy annyi mindenféle ember jön össze Makedoniában, ők egymás között mégis rendet tudnak tartani. Nincs köztük tolvaj, iszákos, kártyás, mert ha volna is, azzal ők maguk hamar elbánnának.

Rendet, fegyelmet tartanak s ha valaki közibéjük telepszik, annak engedelmeskednie kell, sőt jó példával kell előljárnia.

Ezek az emberek tudnak mindent, mindenről értesülve vannak, ami körülöttük történik. Ők azt szeretnék, hogy mindenki elismerje és tisztelje azt az érzésüket, mely őket, az ő fajukat egy egészé forrasztja össze.

Ma ők idegenben érzik magukat; — de él bennük az a remény, hogy el fog jönni, — mert el kell jönnie azon időnek, midőn a macedon a saját autonómiaja szerint fog élni s nem lesz kénytelen idegen uralom alatt tengődni, idegen törvények szerint szabályozni saját cselekedeteit.

Ugyan, teljesednek-e ennek a népnek a reményei valaha? Meg lesz-e oldva valamikor a „Macedon kérdés“?

PREK MÓRICZ.

nak. Igy Turniščén két háznál is jártak, tyukokat, méhkas loptak mézzel együtt. — Gomilicán két ház kamrájának a falát ásták ki. Itt is élelmiszerek hiányzanak. — Lipán Zadravec Ferenc pincéjét törték fel. Innen s zsiros cseberen kívül még huszonöt liter pálinkát is elvittek. Még eddig nem sikerült ezeket az éjjeli vendégeket lefűlelni.

— Kitiltották Jugoszláviából a Budapesti hírlapot. Beográdból írják, hogy a belügyminiszterium államvédelmi osztálya megvonta a Budapesti hírlap terjesztési jogát azért, mert állítólag a macedon forradalmárok álláspontját támogatta s az SHS királyság érdekei ellen írt.

— Jugoszlávia első zsidó képviselője. A képviselő mandátumok verifikálása kapcsán Maximovics Bozsó volt belügyminiszter egy mandátumáról lemondott s így helyére Semaja Demajo került be a parlamentbe, ki az első zsidó képviselő Jugoszláviában.

— Nők is lehetnek ügyvédek. Az igazságügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett a parlament elé, mely szerint nők is folytathatnak ügyvédi gyakorlatot. Birák azonban nem lehetnek.

— Öt élet egy asszonyért. Musutiste albán határmenti faluban borzalmas gyilkosság történt. Megjelent a faluban három erősen felfegyverkezett ember s berontottak egy jó módu gazda házába s annak leányát elrabolták. Az asszonyok segélykiáltásaira összeszaladtak a falubeli férfiak is s üldözni kezdték a rablókat. Az üldözők és a rablók között valóságos harc fejlődött ki, minek folyamán öt gazda holtan esett el s sokan megsebesültek. A rablók közül kettőt sikerült elfogni, de a harmadik az elrabolt leánnyal együtt eltűnt a közeli erdőségekben.

— Letartóztatott adóhivatali tisztviselők. Még május havában letartóztatták az alibunári adóhivatal főnökét, aki több mint százezer dinárt sikkasztott. Utána következett a pancsevói pénzügyigazgató őrizetbe vétele. Most azután a vizsgálat kiderítette, hogy az alibunári adóhivatalnál annyi sikkasztás és visszaélés történt, hogy az adóhivatalnak tiz tisztviselőjét kellett letartóztatni, még az összes dijnokokat is, akik jogtalan végrehajtások útján az államot közzel százezer dinárral károsították meg. A gyanúsítottak azzal védekeznek, hogy a községi pénztárak maguk kérték a végrehajtásokat s ők csak a nekik felajánlott díjakat szedték.

— Mosztár előtt szerencsétlenül járt egy tehervonat. Súlyos vasuti szerencsétlenség történt a Szarajevo—mosztári vasuti vonalon. Brandine és Brdjane állomások között egy nagy szá-

kadék van, melyen egy vasuti hid vezetett keresztül. Egy tehervonat haladt át a hidon s a hid leszakadt, az egész tehervonat pedig a mélységbe zuhant. Két fékező azonnal meghalt, a vonat többi személyzete pedig súlyosan megsebesült. A vonalon most minden közlekedés megszokadt, mert a szakadékon még gyalog sem lehet átmenni. Egyenlőre azon fáradoznak, hogy átszállásos személyforgalmat létesítsenek, mert a rendes forgalom megindulása még hónapokig fog eltartani, mert teljesen új hidat kell építeni. A kár igen nagy.

— Elégett vasuti váltó készülék. A szubotcai vasuti pályaudvar közelében van egy váltóház, melyben igen nagy értékű váltókészülék van a zombori és budapesti irányítására. Ez a váltóház legégett s most a forgalomban nagy zavarok vannak. A tűz valószínűleg úgy keletkezett, hogy a lépcső alatt összehalmozódott olajos kóc közé valaki égő cigaretta véget dobhatott s ettől gyuladtak meg a falépcsők. A drága szerkezetet a tűzoltók már nem bírták megmenteni, de a tetőn elhelyezett telefon oszlopot mégis sikerült megóvni a pusztulástól. A tűz veszedelmet mindjárt követte egy vasuti baleset is. Ugyanis Kelebia felől egy tekervonat jött Subotica felé, s midőn a mozdony az egyik váltón már áthaladt, a nagy teher alatt a váltó visszapattant s a többi megterhelt vagon pedig kisiklott, a sinek pedig ketté törtek. Öt vagon teljesen összetört. Emberéletben kár nincs, a forgalom azonban itt is rövid időre megakadt. A drága váltóberendezést most ideiglenesen váltóőrökkel helyettesítik.

— Egy iroda szolga háromszázötven ezer dinárral megszökött. A Mauthner A. G. zágrebi textilgyár iroda szolgálója a gyár megbízásából inkasszált háromszázötven ezer dinárt, de a pénzzel nem jelentkezett, hanem megszökött. Vele szökött a felesége is. A rendőrség most körözi.

— Alkoholelleses ligák az iskolákban. Az egészségügyminiszter előterjesztésére a közoktatásügyminiszter elrendelte, hogy az ország összes közép és elemi népiskoláiban előadásokat tartsanak az alkohol káros hatásáról. A miniszter felhívja a tanári kart, hogy alakítsanak alkohol ellenes ligát s a nép között is alkoholelleses propagandát fejtsenek ki. Az alkoholelleses egyesületek kapnak a minisztertől propaganda röpiratokat, képeket és könyveket s mindenféle támogatásban fognak részesülni.

S A H.

Mint minden évben, úgy az idén is meg fogja tartani a Murska Sobotai sakkör az őszi házi versenyét. A mostani verseny nyilvános s azon részt vehet minden sak barát.

A játék a Szocsics-féle kávéházban lesz hetenként kétszer este 8 órai kezdettel.

Tekintettel arra, hogy a verseny már e hó 6-án kezdődik, felhívjuk a résztvevni szándékozókat, hogy Szocsics kávésnál mielőbb jelentkezzenek.

Szerkesztői üzenet.

K. L. Z. Mindenki nyilváníthatja Jugoszláviában újságok útján mondani valóját. Mindenkinek a nézetét, meggyőződését tiszteljük, ha az a nézet abból a Krisztusi alapelvből indul ki, hogy általános jólétet, békességet teremtsen, a nehéz megélhetést megkönnyítse. Bizonyára oly közleményeket is tud hozzánk juttatni, amelyek senkit sem támadnak. Erre kérem szépen. — G. I. Krp. Jó ideje hiányzik közleménye, csak nem beteg? Kérem küldjön néhány tárcát.

! „Mi gondja! van rája..“ !

ha közeledik is a zord tél, jól felöltözve azért nem fázik meg. Mesés olcsón, a legjobb kellemével, sikkesen és gyorsan pedig egyedül csak egy cégnél öltözhetsz fel magát, s ez

MÁJER ISTVÁN

férfiszabó

MURSKA SOBOTA
Regedel ut Fürst bolt mögött.

Tekintse meg üzletét vételkényszer nélkül. Most érkeztek meg a legfinomabb szövetszövetmaradékok, melyeket bámulatos olcsón számítom meg ruhának. Diák sapkák, kész férfi és fiu ruhák a legolcsóbb árban kapható.

Jobb, szebb, olcsóbb és tartosabb

butort kaphat kézimunkából, mint gyári munkával. Bámulatos olcsón, izléses kivitelben, legmodernebb butor állandóan raktáron. Megtekinthető minden vételkényszer nélkül NEMEC JÁNOS kereskedésében és a készítőnél,

Fliszár József

műasztalosnál

Murska Sobotán.

Nem kell gyári butor, ez szebb, olcsóbb és tartosabb! Kész érc, kemény- és puha fa koporsók állandóan raktáron.

1928. évre

naptárak megérkeztek minden nyelven.

Kapható

IZIDOR HAHN

könyvkereskedésében

MURSKA SOBOTA.

K I N O

V MURSKI SOBOTA

V NEDELJO 6. novembra
popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

GROM GA . . .

Groteska u 5 činova.

U glavnoj ulozi:

BUSTER KEATON.

U Carstvu Sablast

Komedija u 3 čin.

U glavnoj ulozi:

ROGER GOUPILLIERES.

VSTOPNINA: Gornje lože

12 Din., spodnje lože 10 Din.,
in II. prostor 5 Din.

Lastnik kina

GUSTAV DITTRICH.

KERESKEDELEM.

Áru:

LJUBLJANA november 4.

100 kg.	Buza	Din.	290—305
»	Rozs	»	300—
»	Zab	»	225—
»	Kukorica	»	200—225
»	Köles	»	225—
»	Hajdina	»	350—
»	Széna	»	50—60
»	Bab cseres.	»	450—500
»	vegyes bab	»	350—
»	Krumpli	»	75—100
»	Lenmag	»	370—380
»	Lóhermag	»	1800—1900

BENKO: november 4.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7.—	8.—	9.—	10.—
Üsző	7.—	7.50	8.50	9.—
Tehén	4.—	5.—	7.—	8.—
Borju	—.—	—.—	10.—	12.—
Sertés	—.—	—.—	17.—	17.50
Zsir I-a	—.—	—.—	28.—	28.—
Vaj	—.—	—.—	—.—	30.—
Szalonna	—.—	—.—	—.—	24.—
Tojás 1 drb.	—.—	—.—	—.—	1.50

Pénz.

1	Dollár	=	Din.	56.70
1	Pengő Budapest	=	»	10.—
1	Schil. Bécs	=	»	7.99
1	Kor. Praga	=	»	1.67
1	Lira	=	»	2.46
	Zürichben 100 Din	=		9.135 sfrk.

Vsakovrstne sirove
k o ž e

k u p u j e

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murska Sobotna

Cerkvena ulica 191.

TORMA.

„Te, halottad, hogy a cséplőgép levágta a Hánzinak a jobb lábát s most biztosítás címén öt-ezer dinárt kap?”

„Igazán? No, ilyen marha szerencséje is csak öneki lehet!”

* * *

Sirva jött ki a plebániáról egy cigányasszony, kis porontyát szorongatva.

Történetesen arra sétáltak a Weisz meg a Kohn. Megkérdezték a cigányasszonyt, hogy miért sir?

Az nagy sirás között elmondja baját, hogy az ő kis magzatját nem akarja a plebános ur megkeresztelni mert ő tőle dupla stóllát követel, neki meg pénze nincs.

Nagyon meghatotta az eset Weisz Urat, előveszi pénztárcáját s egy száz dinárost oda nyújt a cigányasszonynak azzal, hogy már most menjen vissza, kereszteltesse meg a kis rajkót, de a többi pénzt hozza vissza.

Mikor ezt Kohn meglátta, mód fölött felháborodott azon, hogy hogyan lehet a Weisz oly esztelen, hogy egy keresztelésre pénzt ad.

Weisz türelemre inti.

Azután megjött a cigányasszony s átad Weisznak nagy hálálkodva kilencven dinárt. Weisz újabb tíz dinárt ad az asszonynak. Kohn most már dühöng s pofon akarja ütni Weiszot.

Am Weisz nyugodt s Khont e képen nyugtatja meg:

„Nézd, te számár! Az a száz dináros hamis volt; s a plebános leben szépen felváltotta. Meg van keresztelve a kis cigánygyerek, s nekem van nyolcvan dinár jó pénzem!”

„De te csak lármázol, mert vagy egy számár!”

* * *

Kiment az Új uraság megnézni, hogy a cselédek tudnak-e bánni az új vetőgéppel?

Megkérdezi az öreg gazdát, hogy az emberek értik-e a gépezést, nem rontják-e azt el?

„Csak bizza miránk a nagyságos ur, nem lesz semmi baj sem, mi már járatosak vagyunk ebben, de nagyságos ur még alighanem laikus!”

„No, gazda! Hát maga tudja, hogy mi az, hogy laikus.”

„Tudom hát, nagyságos Uram. Az annyit jelent, hogy hatőkör!”

GAZDÁLKODÁS.

Szavatossági vagy törvényes főhibák.

1.) Minden belső betegség, a mely az átvételt követő 24 órában belül mutatkozik, vagy a mely miatt az állat annyi időn belül elhullott.

2.) Lovakban és igavonó állatokban: a gyanus mirigy, a takonykór és a fuladozás 15 napi, a butaság, a bőrféreg, a csökönyösség, a fekete hályog és a havivakság 30 napi jogi vélelmi határidővel.

3.) Szarvasmarhákban: a mirigykór vagy üzekedési düh (gümőkór) 30 napi vélelmi határidővel.

4.) Juhokban: a himlő és a rühösség 8 napi, a tüdőférgesség és a mételykór 2 hónapi vélelmi határidővel.

5.) Sertésekben: a borsókakór 8 napi vélelmi határidővel.

A szavatossági főhibák megjelölése nem „orvosi” megnevezések alapján történik, hanem többféle, de egy és ugyanolyan tünetcsoportok gyűjtő neveivel. (Igy „fuladozás” alatt nemcsak a tüdőtagulást érti az állatorvos és a bíró, hanem az összes tüdő, sziv és beidegzési zavarokat, melyek az állat lélekzését megnehezítik. „Butaság” nemcsak agyvérzést jelent, hanem minden agybajt, amely az állatot álmosá, érzéketlenné butává teszi.) A fődolog, hogy „rejtett” legyen a betegség és az állat értékét temesen csökkentse.

Az állat hibátlanságáért szavatosság. Ha a vevő „minden hibától való mentességet” kíván, az eddigi szokások szerint nemcsak a szavatossági főhibák értendők, hanem a könnyebben észrevehető „külső hibák” is! Hogy hol kezdődik az apró-cseprő baj hibává lenni, azt az állatorvos és a bíró határozza meg. Pld. a köröm széle gyenge hosszanti repedéssel, kitörik ez baj és már kezelendő betegség, de nem szavatossági hiba az állat „hibátlan voltaért”. Ellenben, ha a hosszanti repedés a köröm közepéig ér és még felül rá néha vérzik is, az már szavatossági hibát képez, a hosszadalmasabb, költségesebb, a kezelés alatti időben a használhatóság is lefolyásolva van.

A test alkati hibák, ha betegséget nem okoznak, nem tekinthetők olyan hibáknak, melyekre szavatolási kötelezettség fennállna. Ilyenek: szűk mell, hibás lábállás, szabálytalan pata, stb.

KÖZGAZDASÁG.

Hogyan lehet segíteni a parasztság helyzetén? A földművelésügyi minisztérium nemré-

gen bizottságot küldött ki, melynek feladata volt, hogy a parasztság eladósodásának okait kutassa. A bizottság megállapította, hogy a parasztság el van adósodva és pedig súlyos feltételek mellett e hitelt még most is keres. Mivel pedig az a veszély fenyeget, hogy az eladósodás folytán sokan tönkre mennek, szükséges volna a helyzetet nagyobb földhitellel segíteni. Ezen hitel akcióval párhuzamosan fejleszteni kell a mezőgazdaságot s annak jövedelmezőségét fokozni. A kérdések tanulmányozására ismét egy bizottságot küldtek ki.

Ausztria revideálni akarja a Jugoszláviával kötött kereskedelmi szerződést. A két ország között kötött kereskedelmi szerződés ez év november hó 26-án lejár. Ausztria nem él felmondási jogával, hanem csak a vámtételek revízióját követeli. Ugyanis az ő mezőgazdasági érdekei veszélyeztetve vannak a jugoszláv behozatal által, azért a vámtételeket emelni akarja. Már most az a kérdés, hogy ebbe Jugoszlávia bele egyezik-e? Az osztrák vámok emelése a jugoszláv hus és liszt kivitelét erősen veszélyeztetné.

Munkanélküliek az Egyesült Államokban. Newyorki jelentés szerint a munkaügyi hivatal statisztikát hozott nyilvánosságra, mely szerint az Egyesült Államokban jelenleg egy millió munkanélküli tartózkodik. Ezenkívül három és fél millió olyan munkás van, akik nem foglalkoznak teljes munka napon át.

Terjessze és olvassa a „MURAVIDÉK”-et

ÁLLANDÓAN KAPHATÓK:

Szalona kg-ja Din 24.-
Zsir " " 23-28
Háj " " 26.-
Tőpörtő, kolbász stb. stb.

BENKO mézárzékben MURSKA SOBOTA.

SZNEJÉ I MLADO'ZENCI!

Prvle kak szi szpokupijete Vase potrebscine za 'zenitev poglednite v trgovino A. KIRÁLY M. Sobota, glávni trg, gde je velika záloga i zbera v korinaj vencov, slarov za szneje, strumfle in vsze drobno blágo kaj sze pri tej prilikaj nūca.

Velika záloga 'zenszki krscsákov i rázno traletno i drobno blágo.

Szolidna posztr'zba! Niszike cēne!

A. KIRÁLY

trg. Klobuki perilom in kratkim blagom MURSKA SOBOTA
Glávni trg. Bergerova hisa

Gyermekek öröme a játékszer

melyek nagy választékban kaphatók nagyon olcsó áron: kerti öntöző, vödör, karika játékok, hinta, tollszélforgó, gereblye, lapát, labda, csiga, homok játékok, kugli, kocsik, celluloid, gummi és posztó játékok stb. stb.

Erdősy Barnabás

papír és játékkereskedés

MURSKA SOBOTA,
Cerkvena ulica.

NEMECZ JÁNEZ

vaskereskedő,

MURSKA SOBOTA

árusít bámulatos olcsó áron: tüzhelyeket, kályhákat, mezőgazdasági gépeket, Urania írógépeket, Kayser varógépeket házi valamint ipari célokra. Fényes darabos köszén állandóan raktáron.